

ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරේ දිස්ත්‍රික්ක ගංවතුර විනාශයකට ලක්වේ

අපේ වාර්තාකරුවන් විසිනි
2018 දෙසැම්බර් 28

මොස්ම් වැස්සෙන් ඇතිවූ හඳුසි ගංවතුර දිස්ත්‍රික්කවල පවුල 30,000ක පමණ පුද්ගලයන් 90,000කට වැඩි පිරිසකට බලපා ඇත. ආපදා කළමනාකරන අමාත්‍යාංශයේ තත්ත්ව වාර්තාවට අනුව කිලිනොව්වියේ 55,000ක්, මුළතිවුත් 27,000ක් හා යාපනයේ 13,000ක් පමණ මේ අතර සිටිති.

මරන දෙකක් සිදු වී නිවාස 2,600ක් සම්පූර්ණයෙන් හේතු අර්ථ වසයෙන් හානියට පත් වී ඇති අතර, ජීවිකාවන්ට සිදු වූ විනාශය අතිමහත් ය. 1983 පටන් අනුපාත්තික කොළඹ ආන්තු විසින් අවුරුදු 30 කට ආසන්න කාලයක් ගෙන හිය වාරිකින පුද්ය තුළු සිදුකළ මරාදුම්ම් හා තුවාල කිරීම්වලින් ද නිවාස ඇතුළ දේපාල පාහේ බිමට සමතලා කරමින් ද මේ සියලු දිස්ත්‍රික්ක විනාශනාග් වී ඇත.

2009 මැයි මාසයේ බෙදුම්වාදී දෙමල රාලම් විමුක්ති කොට් (එල්ලේරීරි) සංවිධානය පරාජය කරමින් යුද්ධය අවසන් වී දස වසරකට ආසන්න කාලයක් ගතවී ඇතද බහුතරයක් ජනයා තාමත් ජීවත් වන්නේ ප්‍රමානවත් ජලය හා විදුලිය වැනි මූලික පහසුකම් හා සූදුසු නිවාස රහිත ව ය. බොහෝ ජනයා ජීවිකාව උපයා ගන්නේ වී හා අනෙකුත් බොග වග කිරීමෙන් හා හරකුන් ඇති කිරීමෙනි.

මේ බොහෝ පුද්ගලවලට අධික වැසි පතනය වූ බව වාර්තා විය. ලේස්වෙට් වෙත කතා කළ ජනයා පැවසුවේ අධික ගංවතුර තත්ත්වයට එක් හේතුවක් වූයේ නිසි සැලසුම්කින් තොර මහා මාරුග හා කුඩා මාරුග ඇතුළ යටිතල ව්‍යුහයන් ඉදිකිරීම බව යි. මහජනයාට දැනුම් දීමක් නො කර කිලිනොව්වියට කිලෝමීටර් 21ක් දුරින්පිහිටි මැත දී නවීකරනය කරන ලද ඉරනම්බූ ජලාශයේ වාන් දොරටු ක්ෂේනික ව විවෘත කිරීම ගංවතුර මට්ටම් වැඩිවෙමට හේතු විය. මේ පුද්ගලවල ගංවතුර ස්වභාවික හේතුවලට වඩා යුද්ධයෙන් ඇති කෙරුණු විනාශයන් නිසා මිනිසුන් මුහුන දෙන ව්‍යසනයකි.

පාඨල, නාවික හා ගුවන් හමුදාවල සොල්දායුවන් විශාල වසයෙන් මුදාගැනීමේ මෙහෙයුම්වල නිරත බව බොහෝ මාධ්‍ය වාර්තා සඳහන් කොට ඇත. මිලිටරිය

මිනිසුන් කුඩා ඩිංගි බේවුවලින් ගෙන යාම පෙන්වන ජායාරුප හා විඩියෝ පට පලකර ඇත. විශාල ලෙස ආරක්ෂිත උතුරේ කදවරුවල පමනක් සන්නද්ධ හමුදා තුනට අයත් හටයන් ලක්ෂයකට වැඩි පිරිසක් රදවා ඇත.

මෙම මාධ්‍ය ප්‍රවාරය මුදාගැනීමේ මෙහෙයුම් භූවා දක්වා මහජන වෙටරයට පාතු වී උතුර වාචිලාගෙන සිටීම නිසා වෙටරයට ලක්ව සිටින හමුදාවල ප්‍රතිරුපය ගොඩනැගීමේ අභ්‍යාසයකි. මිනිසුන් කිහිප දෙනෙකු මුදාගැනීමේ නිරත වූ සොල්දායුවන් කන්ඩායමක් ජායාරුපයකට පෙනී සිට සවස් වීමට පෙර කදවුරුවලට යායුතු බව කියමින් පුද්ගලයෙන් පිට වී යනු අපේ වාර්තාකරුවේ දුට හ.

ජනාධිපති මෙම්ත්‍රිපාල සිරිසේන හා අගමැති රතිල් විතුමසිංහ මහජනයාට ආධාර සපයන ලෙස අදාල අමාත්‍යාංශවලට උපදෙස් දුන් බවට වාර්තා පවතී. ව්‍යසන සමයක් තුළ මහජන කේෂපය අපසරනය කිරීම සඳහා මෙවන් සුපුරුදු නිවේදනයන් කෙරෙතත් ඒවායින් මහජනයාගේ දුක්ඩිඩා නම් ආමන්තුනය කෙරන්නේ නැතු.

උරියන් පුද්ගලයෙන් පැමිනි මහල පුද්ගලයන් හා කුඩා ලුමුන් සමග ආසන්න වසයෙන් 700ක් තදබද කොන්දේසි යටතේ නැවති සිටින මුරසුමෝට්ටෙයි කදවුරු අපි ගියෙමු. උරියන් හා මුරසුමෝට්ටෙයි පලමු කොටස යන ගම්මානවලට ද අපි සංවාරය කළමු.

මුරසුමෝට්ටෙයි පාසල් පිහිටුවා ඇති කදවුරෙහි ජීවත් වන සියලුන්ට කිබෙන්නේ එක් වැසිකිලියක් පමණි. ජල පහසුකම් නැති නිසා මහජනයා මුවන්ට බේත්ල් කළ ජලය සපයා ඇත. උය පිහාගෙන කැම සඳහා ග්‍රාම නිලධාරීනු ආන්තුවේ ආධාර ලෙස වියලි ආහාර සපයා තිබේ. විශේෂයෙන් ම රාඩි කාලයේ අධික ලෙස මදුරුවන් සිටින නිසා නිදාගැනීම අතිශයින් අසිරු ය. මාරක මදුරුවන්ගෙන් වැළැකීමට කළ හැකි දෙයක් නැති නිසා ජනයා මදුරු දැර පාවිච්ච කරති. මහජනයා ආපසු නිවෙස්වලට යාමට කාසා සහිත ව බලාසිටිති. මවුන් සියලු දෙනා කුඩා පරීමානයේ ගොඩියන් ය.

උරියන් ගම්මානයේ ලියිලිකා මේරි මෙසේ කීවා ය:

"ගේ වට්ට ගංවතුර තිබුනා. මගේ පුංචි ඉඩමේ මම කඩල හා කවිපි වටා තිබෙනවා. මම වී ත් වග කළා. වැස්සෙට ඒ ඔක්කොම හේදිලා හියා. මං ජීවත් වෙන්නේ තනියම, මං රකිල හිටියෙ මේ වත්තෙන්. දැ මම මේ

පාඩුව දරාගන්නේ කොහොම ද?

එම ගෙම්මානයේ ම ඉන්දුමති පැවසුවේ සැම වසරක ම මහජනය මෙම ව්‍යසනයට ගොදුරු වන බව සිය:

“ආන්ඩුව කානු හා අපවහන පද්ධති ප්‍රතිසංස්කරණය කළ යුතු සිය. ජනාධිපති මෙම්ත්‍රිපාල සිරිසේශ්‍ර ප්‍රතිසංස්කරණය කරපු ඉරනමු බැමීම උජාරුවෙන් විවෘත කළා. ඒත් අනතුරුදායක වෙළාවේ අපට කළේතියා දැනුම් දීමක් කලේ නැහැ. ගංවතුර මගේ ගේ ඇතුළට ආව. අපි වගාකලේ තායා අරගන. ඒ මික්කොම ගහගෙන ගියාට පස්සේ අපි ජ්‍වත් වෙන්නේ කොහොම ද? අපි අපිට ම වෙන් කරගත්ත වීත් හේදිලා ගියා.

“මෙවර ව්‍යසනය හටගත්තේ ශිය අවුරුද්දේ හානිවලින් පසුව බව ඇය කිවා ය. “මේ වතාවේ බලපෑම ඇති වූයේ ධානා වැඩිම පටන්ගත් විට සිය. ඒ නිසා වගාව සම්පූර්ණයෙන් නැති වී යනවා. ගොවීන් සියල්ලන් ම වගාකරන්නේ තායා අරගෙන. යුද්ධය කාලයේ අපේ සියලු මිනිසුන්ට හානි වුනා, තාමත් ඒගාල්ලෙනා සාමාන්‍ය තත්ත්වට ඇවිල්ල නැ.”

ග්‍රාම සංවර්ධන සම්මිතයේ සහායති විරසිංහම් ද මුරසුමෝවෙකි විපතට ගොදුරු වූවන් අතර සිරී. ක්ෂේත්‍රික ව ජල මට්ටම වැඩිකරමින් තිසි පරිදි අනතුරු ඇගැමීමකින් තොර ව ඉරනමු වාන් දොරටු විවෘත කිරීම ගැන ඔහු ද බලධාරීන්ට දොස් කිවේ ය. බද්දට ගත් අක්කර 12ක් වගාකරමින් සිරින ඔහුගේ සියලු දේ විනාශ වී ඇත.

එලෙස ම මුරසුමෝවෙකිහි 72 හැවිරදි කුදාරවේල් අලුම්ලයි අක්කර දහයක් වගා කළ අතර එලදෙනුන් 10ක් ද ඔහුට අයත් ව තිබුනි. ඔහුට කුඩා කුකුල් ගොවීපාලක් ද තිබේ. මේ සියල්ල ගංවතුර හේතුවෙන් විනාශ විය. පොහොර කිලෝ 2,000ක් පමණ හේදී ගියේ ය.

“අපි බීජ, පොහොර, රස්සායනික ද්‍රව්‍ය කඩවලින් ගත්තේ තායා. අපිට වී විකුනා තායා ගෙවන්න ඕනෑ. දැන් අපිට තායා ආපහු ගෙවන්න බැහැ.”

“ලදේ පාන්දර ගංවතුර එකපාරට ම වැඩි වුනා. ගංවතුරත් එක්ක අපි පැය ගානක් ඔවුනු වුනා. සිතල වැඩි වූන හින්ද ඇදන් හිටපු ඇශ්‍රම පිටින් අපි ගෙවල් අතැරල ආව. ගංවතුරට අපි යට වෙන්නයි ගියේ. ක්‍රියක් ගැටහෙල අනිත් අයගේ උදුවුවෙන් අපි බෙරිලා ආව” යයි ඔහු වැඩිදුරටත් කිවේ ය.

අනතුරු අගවා නො සිරීම ගැන ඔහු බලධාරීන්ට

දොස් පැවරුවේ ය. “ආන්ඩුව බලධාරීයා අපි ව බේරගන්න කිසිම දෙයක් කලේ නැහැ. ආන්ඩුව අපේ ජ්‍වති ගැන තකන්නේ නැහැ.”

“ආන්ඩුව අපිට ජ්‍වත් වෙන්න හොඳ ඉඩිමක් දුන්නේ නැහැ. යුද්ධය අපිට බලපෑව. ස්වාභාවික විපත් හේතුවෙන් අපි දක් වින්ද. අපි විනාශවලට මුහුන පානකොට කිසිම වන්දියක් ලැබෙන්නේ නැහැ.”

වාර්තික ප්‍රචාරක ප්‍රවත්තිත හේතුවෙන් ඔහු 1968 දී මහනුවරින් ඉවත්ව මෙහි පැමින සිටිය: “අපි මෙහේ අවුරුදු 50ක් ජ්‍වත් වෙනව. යුද්ධයෙන් පස්සේ ආය පදිංචි වුනා ම ගෙවල් හදාගන්න ආන්ඩුව රුපියල් 300,000ක සොච්චදමක් දුන්න. ඒක මදි. ගේ කාම හදන්න තියනව. ඒ එක්කම අපි දැන් තායා සිය.”

යුද්ධය සමයේ වගාව හා හරක් ඇතුළු ඔහුගේ දේපාල විනාශ විය. ඔහුගේ බැනා අතුරුදාන් ව ඇත. වාහන විනාශ විය. “ඒත් ආන්ඩුව අපි වෙනුවෙන් මොක්ක කරන්නේ නැහැ.”

එල්ලේරීරේය නඩත්තු කළ බැංකුවකට මිනිසුන් රත්තරන් බඩු උකස් තැබේ ය. ආන්ඩුව ඒවා සොයාගත්ත ද එවා මිනිසුන්ට ආපසු නො දුන් බව ඔහු පැමිනිලි කලේ ය.

පෙරියන්කුලමිහි හිටපු එල්ලේරීර සාමාජිකයෙකු වන සින්තියා රාමවත්දුන්ට පරිහෙළුරා සඳහා තබාගෙන තිබු වී අහිමි විය. කුමුරු අක්කර හයක් විනාශ විය. පැහැ සම්පත් අතුරුදාන් වුනි. වගා කිරීම සඳහා ඔහු කොමර්සල් බැංකුවෙන් රුපියල් විසි ලක්ෂයක තායා විය නිවුති. දැන් ඔහුට තායා ආපසු ගෙවීමේ ක්‍රමයක් නැත. ඔහු දැන් ඔහුගේ ඇශ්‍රියෙකු සමග ජ්‍වත් වෙයි.

ඔහු මෙස් කිවේ ය: “හිටපු සටන්කරුවෙක් තිසා මාව අවුරුද්දක් රදවාගෙන ඉදල නිදහස් කළා. ඒකෙන් පස්සේ මම තායා අරගෙන වගා කරන්න පටන් ගත්ත. මාව රදවාගෙන ඉන්නකොට මෙහේ බිරිදිය දරුවා දෙන්නයි පිඩාවට පත්වුනා. රදවියන්ට උදුවු කරනව කියල ආන්ඩුව තිවුවන් මං වගේ මිනිස්සුන්ට ප්‍රමානවත් උපකාරයක් නැහැ. මෙහේ සහෝදරය යුද්ධේද කාලේ අතුරුදාන් කළා. ජන්ද කාලේ අපි ගාවට එන වීඩන්ල් මන්ත්‍රිවරු කරදර කාලෙට එන්නේ නැහැ.”

“ආන්ඩුව අමුනු ප්‍රතිසංස්කරණය කළත් වාන් දොරටුයි පාලමුයි හදන්නේ නැති හින්ද ගංවතුරට ගාලාගන යන්න තැනක් නැහැ. මේ ව්‍යසනයේ වගකීම ආන්ඩුව බාරගත යුතු සිය.”